

ਕਾਨੜਾ ਮਹਲਾ ੫ ॥ ਚਰਨ ਸਰਨ ਗੋਪਾਲ ਤੇਰੀ ॥ ਮੋਹ ਮਾਨ ਧੋਹ ਭਰਮ ਰਾਖਿ ਲੀਜੈ ਕਾਟਿ ਬੇਰੀ
 ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥ ਬੂਡਤ ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ॥ ਉਧਰੇ ਹਰਿ ਸਿਮਰਿ ਰਤਨਾਗਰ ॥੧॥ ਸੀਤਲਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ
 ਤੇਰਾ ॥ ਪੂਰਨੋ ਠਾਕੁਰ ਪ੍ਰਭੁ ਮੇਰਾ ॥੨॥ ਦੀਨ ਦਰਦ ਨਿਵਾਰਿ ਤਾਰਨ ॥ ਹਰਿ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਿਧਿ ਪਤਿਤ
 ਉਧਾਰਨ ॥੩॥ ਕੋਟਿ ਜਨਮ ਦੂਖ ਕਰਿ ਪਾਇਓ ॥ ਸੁ ਖੀ ਨਾਨਕ ਗੁਰਿ ਨਾਮੁ ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ
 ॥੪॥੬॥੧੭॥ {ਪੰਨਾ 1301}

ਪਦ ਅਰਥ:- ਗੋਪਾਲ—(ਗੋ-ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ) ਹੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪਾਲਣਹਾਰ! ਧੋਹ—ਠੱਗੀ। ਕਾਟਿ ਬੇਰੀ—ਬੇੜੀ ਕੱਟ ਕੇ। 1।
 ਰਹਾਉ।

ਬੂਡਤ—ਡੁੱਬ ਰਹੇ। ਸਾਗਰ—ਸਮੁੰਦਰ। ਉਧਰੇ—ਬਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿਮਰਿ—ਸਿਮਰ ਕੇ। ਰਤਨਾਗਰ—(ਰਤਨ-
 ਆਕਰ) ਰਤਨਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਪ੍ਰਭੂ। 1।

ਸੀਤਲਾ—ਸੀਤਲ, ਠੰਢ ਪਾਣ ਵਾਲਾ। ਪੂਰਨੋ—ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ। ਠਾਕੁਰ—ਹੇ ਠਾਕੁਰ! 2।

ਦੀਨ ਦਰਦ—ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ। ਨਿਵਾਰਿ—ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ। ਤਾਰਨ—ਪਾਰ ਲੰਘਾਣ ਵਾਲਾ। ਨਿਧਿ—ਖਜ਼ਾਨਾ।
 ਪਤਿਤ—ਵਿਕਾਰੀ। ਉਧਾਰਨ—ਬਚਾਣ ਵਾਲਾ। 1।

ਕੋਟਿ—ਕ੍ਰੋੜਾਂ। ਕਰਿ—ਸਹਾਰ ਕੇ। ਪਾਇਓ—(ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ) ਲੱਭਾ। ਗੁਰਿ—ਗੁਰੂ ਨੇ। ਦ੍ਰਿੜਾਇਓ—ਹਿਰਦੇ
 ਵਿਚ ਪੱਕਾ ਕੀਤਾ। 4।

ਅਰਥ:- ਹੇ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਪਾਲਣਹਾਰ! ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਚਰਨਾਂ ਦੀ ਸਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ। (ਮੇਰੇ ਅੰਦਰੋਂ) ਮੋਹ, ਅਹੰਕਾਰ,
 ਠੱਗੀ, ਭਟਕਣਾ (ਆਦਿਕ ਦੀਆਂ) ਫਾਹੀਆਂ ਕੱਟ ਕੇ (ਮੇਰੀ) ਰੱਖਿਆ ਕਰ। 1। ਰਹਾਉ।

ਹੇ ਰਤਨਾਂ ਦੀ ਖਾਣ ਹਰੀ! ਸੰਸਾਰ-ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਰਹੇ ਜੀਵ (ਤੇਰਾ ਨਾਮ) ਸਿਮਰ ਕੇ ਬਚ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। 1।

ਹੇ ਹਰੀ! ਤੇਰਾ ਨਾਮ (ਜੀਵਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ) ਠੰਢ ਪਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਹੇ ਠਾਕੁਰ! ਤੂੰ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਹੈ, ਤੂੰ ਮੇਰਾ
 ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ। 2।

ਹੇ ਭਾਈ! ਪਰਮਾਤਮਾ ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਦੂਰ ਕਰ ਕੇ (ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੁਖਾਂ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿਚੋਂ) ਪਾਰ ਲੰਘਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।
 ਹੇ ਭਾਈ! ਹਰੀ ਦਇਆ ਦਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਹੈ, ਵਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ (ਵਿਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ) ਬਚਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। 3।

ਹੇ ਨਾਨਕ! (ਮਨੁੱਖ) ਕ੍ਰੋੜਾਂ ਜਨਮਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖ ਸਹਾਰ ਕੇ (ਮਨੁੱਖਾ ਜਨਮ) ਹਾਸਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, (ਪਰ) ਸੁਖੀ (ਉਹੀ) ਹੈ
 ਜਿਸ ਦੇ ਹਿਰਦੇ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਨੇ (ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ) ਨਾਮ ਪੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 4। 6। 17।